

EDUSKUNNAN VASTAUS 209/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle osuuskunnan ylijäämänjaon verotusta koskevien säännösten muuttamiseksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä osuuskunnan ylijäämänjaon verotusta koskevien säännösten muuttamiseksi (HE 130/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Valtiovarainvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (VaVM 32/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tuloverolain (1535/1992) 33 d §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 716/2004,
muutetaan 10 §:n 6 kohta, 33 d §:n 4 momentti ja 53 §:n 8 kohta,
sellaisina kuin ne ovat, 10 §:n 6 kohta ja 33 d §:n 4 momentti laissa 716/2004 sekä 53 §:n 8 kohta
laissa 896/2001, ja
lisätään lakiin uusi 33 e, 33 f ja 33 g § sekä niiden edelle uusi väliotsikko ja 53 §:ään, sellaisena
kuin se on osaksi laeissa 1465/1994, 896/2001 ja 545/2007, uusi 9 ja 10 kohta seuraavasti:

10 §

Suomesta saatu tulo

Suomesta saatua tuloa on muun ohessa:

— — — — —
6) osinko, osuuskunnasta saatu ylijäämä ja
muu niihin rinnastettava tulo, joka on saatu suomalaiselta osakeyhtiöltä, osuuskunnalta tai
muulta yhteisöltä, sekä osuus suomalaisen yhtiymän tuloon;
— — — — —

33 d §

Muita osinkotuloa koskevia säännöksiä

— — — — —
Osakeyhtiön, osuuskunnan, säästöpankin ja keskinäisen vakuutusyhtiön saama tämän lain mukaan verotettava osinko ja osinkona pidettävä vapaan oman pääoman rahastosta saatu varojenjakoon on veronalaista tuloa siten kuin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a ja 6 c §:ssä säädetään. Muun yhteisön saama tämän lain mukaan verotettava osinko ja osinkona

pidettävä vapaan oman pääoman rahastosta saatu varojenjako on kokonaan veronalaista tuloa.

Osuuskunnasta saatu ylijäämä ja muu varojenjako

33 e §

Osuuskunnasta saatu ylijäämä

Osuuskunnasta saadulla ylijäämällä tarkoitetaan osuuspääoman korkoa ja muuta osuuskuntalain (421/2013) 16 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettua osuuskunnan jakamaa ylijäämää.

Julkisesti noteeratusta osuuskunnasta saadusta ylijäämästä 85 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa. Osuuskunta on julkisesti noteerattu, kun sen osuus tai osake on ylijäämänjaosta päätettäessä kaupankäynnin kohteena 33 a §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Muusta kuin julkisesti noteeratusta osuuskunnasta saadusta ylijäämästä 25 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 75 prosenttia verovapaata tuloa 5 000 euroon saakka, jollei 4 momentissa säädetystä muuta johdu. Siltä osin kuin verovelvollisen saaman ylijäämän määrä ylittää 5 000 euroa, ylijäämästä 85 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa. Jos saatu ylijäämä on elinkeinotoiminnan tai maatalouden tuloa, 5 000 euron osan katsotaan kohdistuvan henkilökohtaiseen tuloon, maatalouden tuloon ja elinkeinotoiminnan tuloon tässä järjestyksessä.

Poiketen siitä, mitä 3 momentissa säädetään, osuuskunnasta, jossa on ylijäämän jaosta päättämistä edeltävän tilikauden lopussa alle 500 osuusmaksun maksanutta jäsentä, saadusta ylijäämästä 75 prosenttia on veronalaista ansiotuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa siltä osin kuin tästä osuuskunnasta saatu ylijäämä ylittää määrän, joka vastaa kahdeksan prosentin vuotuista tuottoa verovelvollisen kaikista kyseisen osuuskunnan osuuksista ja osakkeista ylijäämän jaosta päättämistä edeltävän tilikauden lopussa

osuuskunnan omaan pääomaan merkitylle määrälle.

Osakeyhtiön, osuuskunnan, säästöpankin ja keskinäisen vakuutusyhtiön saama tämän lain mukaan verotettava ylijäämä on veronalaista tuloa siten kuin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 d §:ssä säädetään. Muun yhteisön saama tämän lain mukaan verotettava ylijäämä on kokonaan veronalaista tuloa.

Tämän lain ylijäämää koskevia säännöksiä sovelletaan lisäksi kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle ja lisärahastosijoitukselle maksamaan voitto-osuuteen ja korkoon sekä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksaman takuupääoman korkoon.

Ylijäämään sovelletaan, mitä osinkotulosta säädetään 16 §:n 3 ja 4 momentissa, 22 §:n 1 momentin 3 kohdassa, 31 §:n 4 ja 5 momentissa, 32 §:ssä, 33 b §:n 3 momentissa, 33 d §:n 1 ja 3 momentissa, 34 a §:n 6 momentissa sekä 58 ja 62 §:ssä.

33 f §

Osuuskunnasta saatu varojenjako vapaan oman pääoman rahastosta

Osuuskunnasta saatua osuuskuntalain 16 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettua varojenjakoja vapaan oman pääoman rahastosta pidetään osuuskunnasta saatuna ylijäämänä ja siihen sovelletaan, mitä tämän lain 33 e §:ssä säädetään.

Muusta kuin julkisesti noteeratusta osuuskunnasta saatua varojenjakoja vapaan oman pääoman rahastosta pidetään veronalaisena luovutuksena 45 a §:ssä säädettyin edellytyksin ja luovutusvoitto lasketaan 46 a §:ssä säädettyllä tavalla.

Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, osuuskunnan jäsenyydestä eroamisen yhteydessä osuusmaksun palautuksen sijaan saatua varojenjakoja vapaan oman pääoman rahastosta pidetään veronalaisena luovutuksena siltä osin kuin suoritus vastaa maksettua osuusmak-

sua. Luovutusvoitto lasketaan tällöin 46 a §:ssä säädetyllä tavalla.

Osakeyhtiön, osuuskunnan, säästöpankin ja keskinäisen vakuutusyhtiön saama tämän lain mukaan verotettava ylijäämänä pidettävä vapaan oman pääoman rahastosta saatu varojenjakoon veronalaista tuloa siten kuin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 d §:ssä säädetään. Muun yhteisön saama tämän lain mukaan verotettava ylijäämänä pidettävä vapaan oman pääoman rahastosta saatu varojenjakoon kokonaan veronalaista tuloa.

33 g §

Ulkomaisesta osuuskunnasta saatu ylijäämä

Mitä ylijäämästä ja varojenjaosta säädetään 33 e ja 33 f §:ssä, sovelletaan vastaavaan ulkomaisesta osuuskunnasta saatuun suoritukseen, jos osuuskunta täyttää 33 c §:n 1 ja 2 momenteissa tarkoitetut edellytykset. Muusta ulkomaisesta osuuskunnasta saatu ylijäämä tai varojenjakoon kokonaan veronalaista tuloa.

53 §

Eräät verovapaat pääomatulot

Veronalaista tuloa ei ole:

8) luonnolliselle henkilölle tai kuolinpesälle muuhun kuin tulonhankkimistoimintaan liittyvien valuuttakurssivoittojen yhteismäärä enintään 500 euroon asti vuodessa;

9) luonnollisen henkilön osuuskunnasta jäsenyyden perusteella elantomenojen vähentymisenä saama etu, joka muodostuu ostoista käypää hintaa alempaan hintaan, joka ei alita osuuskunnalle hyödykkeiden tai palveluiden tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia;

10) luonnollisen henkilön osuuskunnasta ostojensa suhteessa saama ylijäämänpalautus siltä osin kuin palautettava ylijäämä on muodostunut palautuksen saajan elantomenoihin liittyvistä ostoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2015 toimitettavassa verotuksessa.

Laki

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 6 a §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1238/2013,

muutetaan 6 a §:n 6 momentti ja 18 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin niistä on 6 a §:n 6 momentti laissa 1238/2013, sekä

lisätään lakiin uusi 6 d § ja 18 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 71/1983, 1539/1992, 717/2004, 1077/2008 ja 776/2012, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 luku

Tulon veronalaisuus

6 a §

Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä saamasta osingosta 75 prosenttia on veronalaista tuloa. Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän julkisesti noteeratusta yhtiöstä saamasta osingosta on 85 prosenttia veronalaista tuloa.

6 d §

Osuuskunnasta saadulla ylijäämällä tarkoitetaan osuuspääoman korkoa ja muuta osuuskuntalain (421/2013) 16 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettua osuuskunnan jakamaa ylijäämää tämän pykälän 5 momentissa tarkoitettua ylijäämämpalautusta lukuun ottamatta.

Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän julkisesti noteeratusta osuuskunnasta saamasta ylijäämästä on 85 prosenttia veronalaista tuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa. Osuuskunta on julkisesti noteerattu, kun sen osuus tai osake on ylijäämänjaosta päätettäessä kaupankäynnin kohteena tuloverolain 33 a §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän muusta kuin julkisesti noteeratusta osuuskunnasta saamasta ylijäämästä 25 prosenttia on veronalaista tuloa ja 75 prosenttia on verovapaata tuloa 5 000 euroon saakka siltä osin kuin verovelvollisen henkilökohtaiseen pääomatuloon tai maatalouden tuloon kuuluva tällainen ylijäämä ei ylitä 5 000 euroa. Ylijäämästä, joka ylittää 5 000 euroa, on 75 prosenttia veronalaista tuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa.

Yhteisön saamaan ylijäämään sovelletaan, mitä 6 a §:ssä säädetään osingosta kuitenkin niin, että 6 a §:n 3 momentissa tarkoitettua omistususuutta laskettaessa otetaan huomioon verovelvollisen omistususuus osuuskunnan osuuspääomasta ja osakepääomasta.

Osuuskunnasta saatu 18 §:n 4 momentissa tarkoitettu osuuskunnalle vähennyskelpoinen

ylijäämämpalautus on kokonaan veronalaista tuloa.

Tuloverolain 33 f §:n 1 momentissa tarkoitettuun ylijäämäänä pidettävään vapaan oman pääoman rahastosta saatua varojenjakoön sovelletaan, mitä tässä pykälässä säädetään ylijäämästä. Muusta kuin julkisesti noteeratusta osuuskunnasta saatua varojenjakoön vapaan oman pääoman rahastosta pidetään kuitenkin, tämän lain 6 c §:ssä säädettyin edellytyksin, veronalaisena luovutuksena ja luovutusvoitto lasketaan 6 c §:ssä säädetyllä tavalla. Osuuskunnan jäsenyydestä eroamisen yhteydessä veronalaisena luovutuksena pidetään myös osuusmaksun palautuksen sijaan saatua varojenjakoön vapaan oman pääoman rahastosta, siltä osin kuin suoritus vastaa maksettua osuusmaksua.

Tämän lain ylijäämää koskevia säännöksiä sovelletaan lisäksi vastaavasti kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle ja lisärahastosijoitukselle maksamaan voitto-osuuteen ja korkoon sekä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksaman takuupääoman korkoon.

18 §

Vähennyskelpoisia ovat myös:

1) vuosi- ja vaihtoalennukset, osto- ja myyntihyvitykset ynnä muut sellaiset oikaisuerät,

Muun kuin julkisesti noteeratun osuuskunnan elinkeinotoimintaa tai maataloutta harjoittavalle jäsenelleen jakama ylijäämämpalautus on vähennyskelpoinen, jos:

1) osuuskunnan jäsenyys on avoin ja sen toiminta muodostuu jäsenten yksilöllisiä elinkeinon tai maatalouden tarpeita tukevasta taloudellisesta toiminnasta siten, että jäsenet käyttävät hyväkseen osuuskunnan tarjoamia palveluja;

2) ylijäämää palautetaan kaikille jäsenille näiden ostojen tai myyntien suhteessa;

3) määräysvalta osuuskunnassa on jäsenillä;

4) palautettava ylijäämä on syntynyt tilikauden aikana osuuskunnan luovuttaessa jäsenelleen hyödykkeitä tai osuuskunnan luovuttaessa kolmannelle jäseneltään hankkimiaan hyödykkeitä;

5) osuuskunnan jäsenen osuus osuuspääomas-
ta ja äänivalta osuuskunnassa on tilikauden päät-
tyessä enintään kymmenen prosenttia yhdessä
verotusmenettelystä annetun lain 31 §:n 2 mo-
mentissa tarkoitettuun lähipiiriin kuuluvien ja
siinä tarkoitettujen etuyhteydessä olevien jäsen-
ten kanssa; ja

6) ylijäämänpalautuksen saava jäsen on il-
man valintamahdollisuutta ja vapautusta velvol-

linen suorittamaan näin saamastaan tulosta ve-
roa vähintään kymmenen prosenttia.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuo-
delta 2015 toimitettavassa verotuksessa.

Laki

maatilatalouden tuloverolain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 5 §:n 1 momentin 14 ja 15 kohta, sellaisina
kuin ne ovat laissa 1239/2013, sekä

lisätään 5 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 847/1970, 718/1990, 1541/1992 ja
1239/2013, uusi 16 ja 17 kohta seuraavasti:

5 §

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja maatalouden vero-
vuoden veronalaisia tuloja ovat muun ohessa:

14) maatalouteen kuuluvan omaisuuden tuot-
tamat korot, 25 prosenttia muusta kuin julkisesti
noteeratusta osuuskunnasta saadusta tulovero-
lain 33 e §:ssä tarkoitettua ylijäämästä tämän
momentin 17 kohdassa tarkoitettua ylijäämän-
palautusta lukuun ottamatta 5 000 euroon saak-
ka siltä osin kuin verovelvollisen henkilökohtai-
seen pääomatuloon kuuluva tällainen ylijäämä ei
ylitä 5 000 euroa ja 75 prosenttia tämän ylittä-
vältä osalta, 75 prosenttia muusta kuin julkisesti
noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta,
85 prosenttia julkisesti noteeratusta yhtiöstä saa-
dusta osingosta ja julkisesti noteeratusta osuus-
kunnasta saadusta tuloverolain 33 e §:ssä tarkoi-
tetusta ylijäämästä tämän momentin 17 kohdas-
sa tarkoitettua ylijäämänpalautusta lukuun otta-
matta, yhteisön saamat osingot ja mainitut suori-
tukset kuitenkin siten kuin elinkeinotulon verot-

tamisesta annetun lain (360/1968) 6 a ja
6 d §:ssä säädetään;

15) tuloverolain 33 a §:n 3 momentissa ja
33 b §:n 6 momentissa tarkoitettu osinkona pi-
dettävä vapaan oman pääoman rahastosta saatu
varojenjako; varojenjako sovelletaan tulove-
rolain 45 a §:ssä säädetyin poikkeuksin, mitä tä-
män momentin 14 kohdassa säädetään osingos-
ta;

16) tuloverolain 33 f §:n 1 momentissa tar-
koitettu ylijäämänä pidettävä vapaan oman pää-
oman rahastosta saatu varojenjako; varojenja-
koon sovelletaan tuloverolain 33 f §:n 2 ja 3 mo-
mentissa säädetyin poikkeuksin, mitä tämän mo-
mentin 14 kohdassa säädetään ylijäämästä;

17) osuuskunnasta saatu elinkeinotulon ve-
rottamisesta annetun lain 18 §:n 4 momentissa
tarkoitettu osuuskunnalle vähennyskelpoinen
ylijäämänpalautus.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 _____.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2015 toimitettavassa verotuksessa.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 3 §:n 2 ja 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1240/2013, seuraavasti:

3 §

Osuuskunnasta saadusta tuloverolain 33 e §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 6 d §:ssä tarkoitetusta ylijäämästä, sijoitusrahaston voitto-osuudesta, tuloverolain 31 §:n 5 momentissa tarkoitetusta sijaisosingosta sekä mainitun lain 33 a, 33 b ja 33 f §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a ja 6 d §:ssä tarkoitetusta vapaan oman pääoman rahastosta saadusta osinkona tai ylijäämänä pidettävästä varojenjaosta sekä verotusmenettelystä annetun lain 29 §:ssä tarkoitettua peitellystä osingosta ja mainitun lain 31 §:n nojalla lisätyn tulon määräisestä edusta, jonka osakas saa hyväkseen, on vastaavasti voimassa, mitä tässä laissa säädetään osingosta.

Lähdeveroa ei ole suoritettava osingosta, joka maksetaan Suomessa rajoitetusti verovelvolliselle tuloverolain 33 d §:n 4 momentissa tai elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a §:ssä tarkoitettua yhteisöä vastaavalle yhteisölle ja joka olisi verovapaa kyseisten säännösten mukaan, jos osinko maksettaisiin kotimaiselle yhteisölle. Lähdeveroa ei ole suoritettava myöskään yhteisön saamasta osuuskunnan maksamasta tuloverolain 33 e §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 d §:ssä tarkoite-

tusta ylijäämästä, eikä tuloverolain 33 a, 33 b ja 33 f §:ssä ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a ja 6 d §:ssä tarkoitetusta vapaan oman pääoman rahastosta saadusta osinkona tai ylijäämänä pidettävästä varojenjaosta, kotimaisen säästöpankin kantarahasto-osuudelle ja lisärahastosijoitukselle maksamasta voitto-osuudesta ja korosta eikä keskinäisen vakuutusyhtiön ja vakuutusyhdistyksen maksamasta takuupääoman korosta. Verovapauden edellytyksenä on, että yhteisön kotipaikka on Euroopan talousalueella ja hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU tai jokin sopimus virka-avusta ja tietojenvaihdosta veroasioissa Euroopan talousalueella koskee osingonsaajan kotivaltiota. Lisäksi edellytyksenä on, että lähdeveroa ei osingonsaajan selvityksen mukaan tosiasiallisesti voida kokonaisuudessaan hyvittää osingonsaajan asuinvaltiossa Suomen ja osingonsaajan asuinvaltion välillä kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta tehdyn sopimuksen perusteella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan tuloon, joka saadaan lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Laki

sairausvakuutuslain 18 luvun 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 18 luvun 14 §:n 2 momentin 9 kohta, sellaisena kuin se on laissa 994/2008, seuraavasti:

18 luku

Sairausvakuutusrahasto ja vakuutusmaksut

14 §

Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun mak-
superuste

9) osakkaan yhtiöstä saaman osingon ja osuuden- tai osakkeenomistajan osuuskunnasta saaman ylijäämän ansiotulo-osuuden sekä peiteltyyn osingon sellaisen työntekijän osalta, jota ei pidetä mainittuun yhtiöön tai osuuskuntaan työsuhhteessa olevana; sekä

Yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukaista kunkin vuoden vahvistettua työtuloa käytetään näiden lakien nojalla vakuutettujen sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun perusteena siltä osin kuin tämä työtulo korvaa:

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Lakia sovelletaan tuloon, joka saadaan lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2014